

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۵ • ۱۱ ذی‌القعده ۱۴۴۷ • ۲۹ آوریل ۲۰۲۶ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۳۲۷۲ • ۸ صفحه • اذان ظهر: تهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۰۸ • اذان صبح فردا ۳:۴۱ • طلوع آفتاب ۵:۱۴

www.sarhaghi.com

aparât:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

یادداشت

فضیلت «جست‌وجو»

در روزگار انسداد

حسین نورانی‌نژاد: در میان شخصیت‌های کارتون

«گالیور» لایب پادتان هست آن موجود ملول و همیشه ناراضی‌را که سایه‌به‌سایه گروه حرکت می‌کرد و با آن صدای خشن‌دار، ورد، رزبانش این بود: «من می‌دونم، ما موفق نمی‌شیم!». «کلام» برای نسل‌های دهه ۵۰ و ۶۰، نماد مطلق استیصال بود؛ شخصیتی که مسئولیت‌گریزی و بی‌عملی‌اش را پشت نقاب «پیش‌بینی شکست» پنهان می‌کرد. در فضای طبیعی، چنین شخصیت‌هایی معمولاً در حاشیه می‌مانند، اما به‌نظر می‌رسد جادوی فضای مجازی، به «نق‌زدن» اعتباری بخشیده که گاه صاحبان این نگاه را تا مرز سلبریتی‌شدن پیش می‌برد. من این گروه را «هادمان امید» می‌نامم؛ کسانی که روی دیگر سکه «جاعلان امید» هستند. اگر جاعلان، با خوش‌خیالی کاذب و ماله‌کشیدن بر واقعیت، مفهوم امید را به مضحکه می‌کشند، هادمان امید نیز با پناه‌گرفتن در سنگر «دیدي گفتم»، انفعال خود را توجیه می‌کنند. دقیقاً همین‌جا می‌خواهم به‌ تریوپای «کلام»‌های مدرن پیچم. بله، واقعیت این است که ما در میانه سخت‌ترین روزها ایستاده‌ایم؛ در محاصره سایه جنگ، تنگناهای معیشتی و فضایی که هر روز بسته‌تر می‌شود.

همه اینها را هم برخی از ما هشتدار داد بودیم. در چنین شرایطی، خشم و ناامیدی نه یک انتخاب، که گاهی یک «واقعیت تحمیلی» است. من هم معتقدم بسیاری از تحولات بزرگ، حاصل گسستن از امیدهای کاذب و جست‌وجوگری در دل همین تاریکی‌هاست، حتی فراتر از آن. گاهی «سکوت استراتژیک» و عقب‌نشینی موقت برای بازسازی توان، نه‌تنها بد نیست، که عین خرد سیاسی است. گاهی برای رسیدن، نباید رفت؛ باید ماند. اما بحث بر سر «سکوت از سر گاهی» نیست؛ بحث بر سر آن طبل انفعالی است که برخی می‌گویند تا خلا انگیزه، ایده و دانش خود را بیوشانند. میان «ایستادن در تاریکی» و «تاریک‌نشان‌دادن مطلق مسیر برای توجیه بریدن»، تفاوتی بنیادین وجود دارد.

دنیا بزرگ‌تر از آن است که در برابر هر بن‌بستی، حکم به مرگ حرکت بدهیم؛ حتی اگر آن حرکت، یک تکلیپوی فکری باشد و بس. در بزنگاه‌های تاریخی، برخی فقط نمی‌زنند تا «کاری نکنند»؛ تا مبدا دانشمان به‌ غبار حرکت در این شرایط سخت آمده شود؛ تا یک وقت با روی خط نگذارند.

آنها می‌خواستند با شعر «نمی‌شود» و «نمی‌گذارند»، در انفعال خویش «تمیز» بمانند؛ غافل از اینکه در میانه فروپاشی، تماشاچی‌بودن و هدم بدر تلاش دیگران، خود بزرگ‌ترین آلودگی است. عقلانیت، در تشخیص مرز میان «سکوت آگاهانه» یا «نویزهای ناامیدکننده‌ای» است که تنها کارکردش، فلج‌کردن اندک توان باقی‌مانده جامعه است.

خارجی خوانی

صحنه‌دیدار دوسیاستمدار

ترامپ قصد دارد ماه آینده از چین بازدید کند و با «شی»، رئیس‌جمهور خلق چین دیدار داشته باشد. اما چنین دیداری مقدمات مفصلی دارد که وال‌استریت ژورنال در گزارشی به برخی از این آمادگی‌ها اشاره کرده است. برای این دیدار تعداد زیادی از کارمندان، نگهبانان و کارشناسان زحمت‌گسترده‌ای می‌کشند تا در صحنه‌ای آماده‌شده، این دو مرد در موقعیت مناسب می‌ایستند و عبارت مناسب را بگویند و بنیاده بقیه مراقب باشند تا حتی یک مسئله کوچک یا یک اشاره مبهم این اتاق را تحت تأثیر قرار ندهد. سال ۲۰۱۳ هنگامی که شی به کالیفرنیا سفر کرد، پس از پایان ناهار، عوامل امنیتی او به‌سرعت وسایل غذایی مورد استفاده او را جمع‌آوری کرده و برای جلوگیری از رسیدن هرگونه اثر از DNA او به دست بیگانگان، مایعی ناشناخته را روی آنها با اسپری پاشیدند. به‌زودی در سفر دولتی آمریکا به چین اقدامات گسترده‌ای انجام خواهد شد: چندین هواپیما، خودروهای ریاست‌جمهوری زرهی، تجهیزات ارتباطی امن، اتاق‌های امن در برابر شنود، علاوه بر آن مذاکرات دقیق در مورد تعداد عوامل مسلح آمریکایی که مجاز به فعالیت در خاک چین هستند انجام می‌شود. هماهنگی غذا و حضور یک تیم پزشکی کامل رئیس‌جمهور از دیگر تدارکات این سفر است و قرار است هر بشقاب غذا برای جلوگیری از هرگونه مسمومیت احتمالی بررسی شود. اگر استفاده پاراک اواما از نردبان داخل هواپیما در سفر به چین تبدیل به یک سیو-تفاهم‌های بسیار شد، در سفر قبلی ترامپ به پکن در سال ۲۰۱۷ درگیری فیزیکی بین عوامل امنیتی او و عوامل امنیتی شی در یکی از راهروهای تالار بزرگ خلق رخ داد. به هر حال باید منتظر ماند و دید چه اتفاقی رخ خواهد داد.

اگر از دیدگاه نظام اداری شیوه مدیریتی دولت‌های غیرفدرال را به دو گونه «متمرکز» و «غیرمتمرکز» تقسیم کنیم، نظام اداری ایران به عنوان کشوری پهناور به روش عدم تمرکز اداره می‌شود؛ به این معنا که اداره امور محلی توسط مردم محل انجام می‌گیرد. «قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» در فصل هفتم «شوراها» (اصول یکصد تا یکصدوہفتم)، این شیوه حکمرانی را پذیرفته است. اجرائی‌شدن فصل شوراها حدود ۲۰ سالی به درازا کشید. سیدمحمد خاتمی فقط یک سال پس از آغاز اولین دوره ریاست‌جمهوری خود با شعار توسعه سیاسی، اقدام به برگزاری نخستین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا کرد.

پیشینه نهاد شوراها را باید در «قانون اساسی مشروطیت» جست‌وجو کرد. اصول ۹۰ تا ۹۳ متمم قانون اساسی مشروطیت تحت عنوان «انجمن‌های ایالتی و ولایتی» به موضوع شوراهای محلی برمی‌گردد. اصل ۹۰ بیان می‌داشت: «در تمام ممالک محروسه انجمن‌های ایالتی و ولایتی به موجب نظامنامه مخصوص مرتب می‌شود…» همچنین اصل ۹۲، انجمن‌ها را دارای اختیار تامه در اختیارات راجع به منافع عامه می‌دانست. متأسفانه مشروح مذاکرات تصویب قانون اساسی مشروطیت تدوین نشده و با مراجعه به کتاب‌های مرجع نظیر «تاریخ انقلاب مشروطه ایران» احمد کسروی با «مشاهدات و تحلیل اجتماعی و سیاسی از تاریخ انقلاب مشروطیت ایران» به قلم محمدعلی تهرانی (کاتوزیان)، اطلاعات محدودی از گفت‌وگوهای پیش از تصویب اصول در دسترس است. برای اجرای این اصول، در مهرماه ۱۳۴۱ دولت امیراسدالله علم، لایحه «انجمن‌های ایالتی و ولایتی» را از تصویب گذراند که در ادامه جنجالی بزرگ آفرید. عده مخالف ققهای وقت، حذف شرط سوگند به قرآن توسط منتخبین (حتی برای اقلیت‌های دینی) و اعطای حق رای به زنان بود. با در نظر گرفتن فضای سیاسی آن روزگار و استنباط عصری احکام شریعت توسط فقها، شاید بتوان این‌گونه موضوع‌گیری را درک کرد. امروز زنان درصد بالایی از منتخبین را تشکیل می‌دهند و ماجرای سپنتا نیکام در شورای شهر یزد، نشانه تغییرات اجتماعی در

روز یکشنبه ۶ اردیبهشت عکاسان و خبرنگاران از آثار خسارت بر سه ساختمان کاخ سعدآباد در پی تهاجم آمریکا و رژیم صهیونی در جنگ رمضان بازدید کردند.

عکس: مرصیه سلیمانی، ایرنا

شوراهای شهر و روستا؛ مجلس محلی یا ماشین امضای شهرداری؟

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

راستای رواداری برای غیرمسلمانان در اداره امور کشور است.

بعد از انقلاب اسلامی و پیش از تصویب قانون اساسی در آذرماه ۱۳۵۸، با پیگیری آیت‌الله سیدمحمد طالقانی و همکاری دکتر ناصر کاتوزیان، «قانون شوراهای محلی» در ۲ مرداد ۱۳۵۸ به تصویب شورای انقلاب رسید که در واقع «لایحه قانونی» (قانون عادی که به دلیل شرایط غیرعادی، به تصویب نهاد موقت جایگزین پارلمان رسیده) است. این متن ۱۴ماده‌ای، اختیارات گسترده‌ای برای نهاد شورا قائل است؛ از جمله در ماده ۷ صلاحیت انتخاب شهردار منحصرأ با شورا بوده و فرمانداران و استانداران به ترتیب با پیشنهاد شورای شهرستان و استان و توسط استاندار و وزارت کشور معین می‌شد. در قانون اساسی کنونی، علاوه بر فصل هفتم که به شوراها اختصاص دارد، اصل ششم (اداره امور کشور با اتکا به آرای عمومی) و اصل هفتم (پیش‌بینی شورای روستا، شهر، شهرستان و استان به عنوان ارکان تصمیم‌گیری و اداره کشور) نیز ناظر بر ماهیت و اختیار این نهاد مردمی است.

جالب اینکه با وجود برگزاری اولین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا در سال ۱۳۷۷، نخستین قانون در این زمینه با عنوان «قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری» در یکم آذر ۱۳۶۱ به تصویب مجلس رسید و اصلاحاتی در سال‌های ۱۳۶۴، ۱۳۶۵، ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ داشت. سرانجام قانون «تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» صوب ۱ خرداد ۱۳۷۵ همه

روان خوانی

به بهانه روز ملی روان‌شناس و مشاور

احترام به تاب‌آوری یک ملت

مهدی ملک‌محمد

روان‌شناس

اشکی بر چشم، شب اول حمله رژیم اسرائیل به شهرک مسکونی شان در جنگ ۱۲روزه و خروج سریع والدینش از خانه و جاماندن و تنهایی‌اش را روایت می‌کند. نوجوان دیگری هنوز بعد از چند ماه باورش نمی‌شود که از جنگ ۱۲روزه جان سالم به در برده درحالی‌که ساکنان واحد مسکونی کناری‌شان کشته شدند، خانواده‌های متعددی که برای امن‌ماندن از حملات دشمن به شهری دیگر رفتند و پس از چند روز با بحران‌های سربرآورده خانوادگی به خانه‌شان بازگشتند، دختر نوجوانی که شبی در جنگ اخیر را روایت می‌کند که گمان می‌کرده جنگنده‌های دشمن در حال شلیک به تمامی بلوک‌های شهرک مسکونی‌شان هستند و تا دقایقی دیگر واحد مسکونی آنها نیز مورد اصابت قرار می‌گیرد و تمام آن لحظات را جیغ می‌کشیده و اکنون هیچ میل و اراده‌ای برای شرکت در آزمون سراسری در خود نمی‌یابد، مرد جوانی که تازه چند ماه اخیر توانسته بود شغلی مطابق

روز یکشنبه ۶ اردیبهشت عکاسان و خبرنگاران از آثار خسارت بر سه ساختمان کاخ سعدآباد در پی تهاجم آمریکا و رژیم صهیونی در جنگ رمضان بازدید کردند.

عکس: مرصیه سلیمانی، ایرنا

جنگ‌خوانی

آسیب‌گسترده ۳ کاخ

سعدآباد با ۲۱ سنگرشکن

خبرنگاران رسانه‌های مختلف دیداری از کاخ سعدآباد داشتند و می‌گویند به خاطر انفجار ۲۱ سنگرشکن در فاصله ۴۰–۵۰متری محوطه این کاخ دچار آسیب شده بود. هرکدام از خبرنگاران از منظری به این اتفاق پرداخته بودند. راضیه زمانی نیز یک گزارش مفصل تصویری و مکتوب همراه با گفت‌وگو با لطف‌الله نیازی در ایرنا تهیه کرده بود. کاخ سعدآباد روز سه‌شنبه ۲۶ اسفند در بین ۱۴۹ اثری قرار گرفت که در طول جنگ در ۲۰ استان آسیب دیده‌اند؛ در تهران ۷۰ اثر، در اصفهان ۲۳ اثر، در گلستان ۱۲ اثر. در آن بامداد سه بنای تاریخی کاخ سبز، موزه برادران امیدوار و کوشک (عمارت والسی) در مجموعه سعدآباد بر اثر موج انفجارهای متعدد حمله هوایی آمریکا و رژیم صهیونیستی دچار آسیب جدی و خسارت شد. عمارت والسی، اولین بنایی است که در معرض مستقیم موج انفجار قرار گرفت و آسیب دید. موزه برادران امیدوار نیز واقع در سمت چپ محل حادثه، دچار شکست سازه‌ای جدی شده است؛ دلیل این امر، سبک‌بودن معماری آن و آسیب‌پذیری بیشتر در برابر چنین امواجی عنوان شده است. کاخ سبز هم یکی از ارزشمندترین بناهای تاریخی مجموعه سعدآباد و معماری معاصر ایران است که به دلیل ساختار خاص خود، واکنش متفاوتی به موج انفجار نشان داده. این کاخ که حدوداً یک قرن پیش هم‌زمان با کاخ مرمر ساخته شده، از نظر آرایه‌های معماری و سبک ساخت، منحصربه‌فرد ارزیابی می‌شود. با وجود اینکه موزه ظروف سلطنتی حدود یک کیلومتر با کانون اصلی انفجار فاصله دارد، اما تأثیرات مخرب بر سازه بنا گذاشته است.

آسیب‌ها در دو سطح آسیب‌های آشکار و پنهان تقسیم می‌شوند. بمب‌های سنگرشکن به دلیل ماهیت عملکردشان، موج لرزهای شدیدی ایجاد کرده‌اند که دقیقاًمشابه با رفتارهای لرزه‌ای (تکان‌های افقی و عمودی) زلزله عمل می‌کند. این فشار منجر به تغییر شکل‌های ساختاری در بنا شده است. برای نمونه، کلاف‌های چوبی در بسیاری از بخش‌ها از محل اصلی خود جدا شده و درها دچار فرمگی صورت سه‌ساله است و انتخابات دوره‌های بعد هم‌زمان با انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار خواهد شد». اگرچه در اصل شصت‌وهشتم قانون اساسی فقط توقف انتخابات مجلس شورای اسلامی با شرایط سختگیرانه‌ای (پیشنهاد رئیس‌جمهور، تصویب سه‌چهارم مجموع نمایندگان و تأیید شورای نگهبان) در زمان جنگ پیش‌بینی شده است، بر اساس اعلام رئیس هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا، اکنون انتخابات هفتمین دوره که قرار بود ۱۱ اردیبهشت‌ماه امسال برگزار شود، به دلیل شرایط کشور با تصویب شورای عالی امنیت ملی به تعویق افتاده و زمان برگزاری دو ماه پس از پایان جنگ خواهد بود. تا آن زمان شوراهای کنونی به کار خود ادامه می‌دهد.

در تمامی بناها، شیشه‌ها شکسته، قاب پنجره‌ها فرمه و از ساختار اصلی خارج شده‌اند. به طور ویژه پنجره‌های منبت‌کاری‌شده کاخ سبز که حاصل هنر دست هنرمندان منبت‌کار بوده، دچار آسیب و شکستگی شده‌اند. ترکش‌های ناشی از انفجار به بدنه سنگی کاخ سبز برخورد کرده و باعث آسیب در نقاط مختلف شده است. البته خوشبختانه به بخش‌های سنگی آسیب نرسیده است. سنگ مورد استفاده در این بخش سنگ کِمیاب «سربانتین» نام دارد که دارای رگه‌های سبز و گرم‌زیباست. در کاخ سبز، بخش قابل توجهی از دیواره‌های آینه‌کاری‌شده فروریخته است. بخشی از گچ‌بری‌های سقف کاخ سبز نیز تخریب شده و پرده‌های زربفت، گران‌بها و ارزشمند مجموعه دچار آسیب شده است. در عمارت والی، انفجار دیگری (در گذشته) که آن نیز بمب سنگرشکن بوده، باعث شکستگی و فروریزش خرابی‌های چوبی این بنا شده بود. معماری صندوقی و دو پوسته این کاخ‌ها که در آن دیوارها و سقف کاملاً با چوب کار شده‌اند، (و نه آجر یا سنگی)، به دلیل داشتن خاصیت ارتجاعی، از ریزش گسترش‌تر جلوگیری کرده و به بقای بنا کمک کرده است. با توجه به وقوع انفجار هم‌زمان با بارندگی شدید، اولین اقدام نجات‌بخشی اضطراری بناها بود. بسیاری از شیروانی‌ها از بستر چوبی خود جدا شده بودند. پس از انفجار، ورود گروه‌های بزرگ به داخل بناها با ریسک بالایی همراه است. حتی تنفس با صدای بلند در فضای داخلی می‌تواند منجر به ریزش سقف و سایر آرایه‌های معماری شود. به همین دلیل، تیم‌های کوچک متشکل از چهار تا پنج نفر با احتیاط فراوان وارد عمل می‌شوند و از هرگونه عجله یا صحبت با صدای بلند پرهیز می‌شود.

باستان‌شناسان به شواهد روبه‌رشدی دست یافته‌اند که از وجود یک جامعه نوسنگی بیش از سفال (بین ۱۱ تا ۱۰هزار سال پیش) خبر می‌دهد. در هفت سال گذشته، کاوش‌ها در این منطقه بیش از ۲۵۰ ستون سنگی شکل‌ر فقط در کاراگاه‌تپه جنوب شرقی ترکیه شناسایی کرده‌اند؛ ساختارهایی که به سبک معماری دیده‌شده در گوبکلی‌تپه شباهت دارند که اغلب به عنوان قدیمی‌ترین نیایشگاه بزرگ شناخته‌شده جهان معرفی می‌شود. مجسمه‌های انسانی در اندازه واقعی که به صورت برجسته تراشیده شده‌اند و نقش‌های پیچیده حیوانی که در سطح سنگ‌ها حک شده‌اند.

۱۰هزار سال

باستان‌شناسان به شواهد روبه‌رشدی دست یافته‌اند که از وجود یک جامعه نوسنگی بیش از سفال (بین ۱۱ تا ۱۰هزار سال پیش) خبر می‌دهد. در هفت سال گذشته، کاوش‌ها در این منطقه بیش از ۲۵۰ ستون سنگی شکل‌ر فقط در کاراگاه‌تپه جنوب شرقی ترکیه شناسایی کرده‌اند؛ ساختارهایی که به سبک معماری دیده‌شده در گوبکلی‌تپه شباهت دارند که اغلب به عنوان قدیمی‌ترین نیایشگاه بزرگ شناخته‌شده جهان معرفی می‌شود. مجسمه‌های انسانی در اندازه واقعی که به صورت برجسته تراشیده شده‌اند و نقش‌های پیچیده حیوانی که در سطح سنگ‌ها حک شده‌اند.

۷۰ درصد

رویترز: حمله به ایران، زنجیره تأمین یکی از حیاتی‌ترین قطعات دنیای فناوری، یعنی بردهای مدار چاپی را مختل کرده است. این بردها تقریباً در تمام دستگاه‌های الکترونیکی، از تلفن‌های همراه و رایانه‌ها گرفته تا سرورهای هوش مصنوعی، استفاده می‌شوند. در فروردین مجتمع پتروشیمی جیبیل در عربستان هدف قرار گرفت که باعث توقف تولید رزین پلی‌فنیل اتر با خلوص بالا شد؛ ماده‌ای کلیدی برای ساخت لایه‌های بردهای مدار چاپی. شرکت سایبک که حدود ۷۰ درصد از عرضه جهانی این نوع رزین را تأمین می‌کند و در این مجتمع فعال است، هنوز نتوانسته تولید خود را از سر بگیرد.

۴۴ درصد

نتایج یک نظرسنجی نشان می‌دهد حدود ۴۴ درصد از شرکت‌های ژاپنی تحت تأثیر تحولات ایران و اختلال در تأمین نفت، خوراک پتروشیمی و مواد اولیه تولید پلاستیک قرار گرفته‌اند. این نظرسنجی از سوی اتحادیه‌های متشکل از شرکت‌های فعال در صنایع غذایی و خرده‌فروشی انجام شده است. در حالی که نگرانی‌ها درباره زنجیره تأمین افزایش یافته، دولت ژاپن اعلام کرده این کشور ذخایر نفتی کافی برای چهار ماه را در اختیار دارد. قرار است با پرداخت یارانه دولت قیمت بنزین در این کشور ۱۷۰ ین ثابت بماند در حالی که تورم این کشور به دلیل جنگ آمریکا با ایران افزایش یافته است.